

ਬਖਤਿਸਮਾ ਅਤੇ ਬਚਾਏ ਜਾਣਾ

ਮਰਕੁਸ 16:16 ਅਤੇ 1 ਪਤਰਸ 3:21 ਦੇ ਆਇਤਾਂ ਹਨ ਜੋ ਇਹ ਸਾਫ਼ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਬਖਤਿਸਮੇ ਅਤੇ ਬਚਾਏ ਜਾਣ ਵਿਚ ਸਿੱਧਾ ਸਬੰਧ ਹੈ। ਆਓ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਆਇਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀਏ ਤਾਂ ਜੋ ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਬੰਧ ਨੂੰ ਹੋਰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝ ਸਕੀਏ।

ਮਰਕੁਸ 16:16 ਵਿਚ ਬਚਾਏ ਜਾਣ ਨਾਲ ਬਖਤਿਸਮੇ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ

ਜਿਸ ਨੇ ਬਖਤਿਸਮੇ ਨੂੰ ਬਚਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਇਕ ਸਾਧਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਬਚਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਇਕ ਸਰਤ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਜੋੜਿਆ ਹੈ। ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਦੀ NASB ਵਾਲੀ ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ ਮਰਕੁਸ 16:16 ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਠੀਕ ਹੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: “ਜਿਸ ਨੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਬਖਤਿਸਮਾ ਲਿਆ ਹੈ ਉਹੀ ਬਚਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ; ਪਰ ਜਿਸ ਨੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਉਹ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।”

ਮਰਕੁਸ 16:16 ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਕਤਾ

ਕੁਝ ਲੋਕ ਇਸ ਆਇਤ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਕਤਾ ਤੇ ਵੀ ਸਵਾਲ ਖੜੇ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮਰਕੁਸ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਆਖਰੀ ਦੇ ਉਸ ਲੰਮੇ ਭਾਗ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ (16:9-20) ਜੋ ਕੁਝ ਪੁਰਾਤਨ ਹੱਥਲਿਖਤਾਂ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਇਹ ਭਾਗ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦੀਆਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਪੂਰਣ ਹੱਥਲਿਖਤਾਂ, ਚੌਥੀ ਸਦੀ ਦੀ ਵੈਟੀਕਨਨਸ (ਕੋਡਿਕਸ ਬੀ ਅਤੇ) ਸੀਨੋਟਿਕਸ (ਕੋਡਿਕਸ ਅਲਫ) ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਵੈਟੀਕਨਨਸ ਵਿਚ *kata markon* (“ਮਰਕੁਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ”) ਆਇਤ 8 ਦੇ ਬਾਅਦ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਕ ਵਿਦਵਾਨ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ “ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿ B ਦੀ ਨਕਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਅੰਤ ਦਾ ਪਤਾ ਤਾਂ ਸੀ ਪਰ ਜਿਸ ਹੱਥਲਿਖਤ ਦੀ ਉਹ ਨਕਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਉਸ ਵਿਚ ਉਹ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਗਲਾ ਕਾਲਮ ਖਾਲੀ ਛੱਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।...”¹

ਚੌਥੀ ਸਦੀ ਦੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੱਥਲਿਖਤਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿਚ ਬਹੁਤੀਆਂ ਆਇਤਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਦੇ ਆਖਰੀ ਭਾਗ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਹੋਣ ਤੇ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। “ਸਾਫ਼ ਤੌਰ ਤੇ (170 ਈਸਵੀ ਦੇ ਲਗਭਗ) ਨੂੰ ‘ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਵੱਧ ਆਇਤਾਂ’ (ਜੋ [KJV] ਵਿਚ ਛਪਿਆ ਹੈ) ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ [ਹੱਥਲਿਖਤਾਂ] ਵਿਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।”²

ਇਰੇਨਿਉਸ (130-200 ਈਸਵੀ) ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਹੈ; ਡਾਇਆਟੇਸਨਰ ਵਿਚ; ਓਡਿਸਸ ਅਲਗਜ਼ੈਂਡਰਿਨਸ, ਏਕੁਈਮੀ ਅਤੇ ਬੇਜੇ, ਪੰਜਵੀਂ ਸਦੀ ਦੀਆਂ ਹੱਥਲਿਖਤਾਂ ਵਿਚ ਅਤੇ ਚੌਥੀ ਸਦੀ ਦੀ ਇਕ ਪੁਰਾਣੀ ਸੀਰੀਆਈ ਜ਼ਿਲਦ ਵਿਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਲੇਖ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਸਦੀ ਦੇ ਅਖੀਰ ਦਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜਸਟਿਨ

ਮਾਰਟਿਰ (100-167) ਨੇ ਆਪਣੀ ਅਪੋਲੋਜੀ ਵਿਚ ਲੰਮੇ ਖਾਤਮੇ ਵਾਲੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਦੁਹਰਾਇਆ ਸੀ (1.45)। ਲੰਮੇ ਅੰਤ ਵਾਲੇ ਭਾਗ ਤੋਂ ਹੋਰ ਸੁਰੂਆਤੀ ਸੰਕੇਤ ਜਾਂ ਹਵਾਲੇ ਰਿਪੋਲੁਟੀਸ (170?-235), ਅਫ਼ਰਾਤਸ, ਦ ਗੌਸਪਲ ਆਫ ਨਿਕੁਦੇਮੁਸ, ਅਮਰੋਸ (337-397), ਏਪੀਫੇਨਿਉਸ, (ਕ੍ਰਿਸੋਸਟੋਮ 345-407) ਅਤੇ ਅਗਸਟਿਨ (354-430) ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਵਿਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਇਕ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ, ਯੂਸਬਿਉਸ (264-340 ਈਸਵੀ) ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਹੱਥਲਿਖਤਾਂ ਵਿਚ ਲੰਮਾਂ ਭਾਗ ਨਹੀਂ ਸੀ,³ ਜਿਸ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਭਾਗ ਕਈ ਹੱਥਲਿਖਤਾਂ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਓਰੀਗਨ (185-254), ਕਲੇਮੈਂਟ ਆਫ ਅਲੈਗਜ਼ੈਂਡਰ (?-215), ਟਰਟੁਲੀਅਨ (160-220) ਅਤੇ ਹੋਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਪਤਾ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ; ਪਰ ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਇਤਾਂ ਨੂੰ ਨਾਂ ਦੁਹਰਾਉਣਾ ਇਹ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਸਨ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮਰਕੁਸ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਦਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ।

ਹੋਰ ਵਿਚਾਰ ਜੋ ਇਸ ਕੰਮ ਲਈ ਬਹੁਤ ਵੀ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ ਤੇ ਹਨ, ਮਰਕੁਸ ਦੇ ਲਿਖਣ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਮਰਕੁਸ 16:9-20 ਨੂੰ ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਵਿਰਤਾਂਤ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਇਤਾਂ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ‘‘ਕਿਸੇ ਪੱਕੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਦੀਆਂ ਖੂਬੀਆਂ, ਸੈਲੀ ਅਤੇ ਧਰਮਸ਼ਾਸਤਰੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਵਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਮਰਕੁਸ ਦੀ ਬਾਕੀ ਕਿਤਾਬ ਵਾਂਗ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹਨ।’’⁴

ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਇਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਤੇ ਬਹਿਸ ਖ਼ਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਅਤੇ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫੈਸਲਾਕੁਨ ਢੰਗ ਨਾਲ ਇਸ ਦਾ ਕਦੇ ਹੱਲ ਹੀ ਹੋ ਸਕੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਬਾਈਬਲ ਦੀ ਦੂਸਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨਾਲ ਕੋਈ ਟਕਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਸੀਹੀਅਤ ਦੇ ਸੁਰੂਆਤੀ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣਦੇ ਅਤੇ ਮੰਨਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਉਹ ਮਰਕੁਸ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਦਾ ਆਖ਼ਰੀ ਹਿੱਸਾ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੋਰ ਆਇਤਾਂ ਨਾਲ ਅਧਿਐਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਮਰਕੁਸ 16: 16 ਦੀ ਸਮਝ

ਮਰਕੁਸ 16: 16 ਵਿਚ ‘‘ਪ੍ਰਤੀਤ ਕਰੋ’’ ਅਤੇ ‘‘ਬਪਤਿਸਮਾ ਲਵੋ’’ ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਭੂਤਕਾਲ ਕ੍ਰਿਦੰਤ ਹਨ। ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਭੂਤਕਾਲ ਕ੍ਰਿਦੰਤ ਦਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮੁੱਖ ਕਿਰਿਆ ਦੇ ਕੰਮ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ‘‘ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕੀਤਾ’’ ਅਤੇ ‘‘ਬਪਤਿਸਮਾ ਲਿਆ’’ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਕਿਰਿਆ ‘‘ਬਚਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ’’ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੂਰੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਇੰਟਰਲੀਨੀਅਰ ਭਾਗ ਵਿਚ, ਦ ਨਿਊ ਗ੍ਰੀਕ ਇੰਗਲਿਸ਼ ਇੰਟਰਲੀਨੀਅਰ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ, ਵੀ ਇਸ ਆਇਤ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਕੇ ਯੂਨਾਨੀ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਜੋਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ, ‘‘ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਕੇ ਬਪਤਿਸਮਾ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਬਚਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।’’⁵ ਇਸ ਆਇਤ ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਨੇ ‘‘ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕੀਤਾ ਹੈ’’ ਅਤੇ ‘‘ਬਪਤਿਸਮਾ ਲਿਆ ਹੈ’’ ਬਚਾਏ ਜਾਣ ਨੂੰ ਦੋਹਾਂ ਦੇ ਬਾਅਦ ਰੱਖਿਆ। ਯਿਸੂ ‘‘ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭਨਾਂ ਦੀ ਜਿਹੜੇ ਉਹਦੇ ਆਗਿਆਕਾਰ ਹਨ,

ਸਦਾ ਦੀ ਗਤੀ ਦਾ ਕਾਰਣ'' ਹੈ (ਇਬਰਾਨੀਆਂ 5:9)। ਜੇ ਅਸੀਂ ਬਚਾਏ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਲਈ ਇੰਜੀਲ ਨੂੰ ਮੰਨ ਕੇ ਬਪਤਿਸਮਾ ਲੈਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

1 ਪਤਰਸ 3:21 ਵਿਚ ਬਪਤਿਸਮੇ ਨੂੰ ਬਚਾਏ ਜਾਣ ਨਾਲ ਕਿਵੇਂ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ?

ਪਤਰਸ, ਜਿਸ ਨੇ ਮਰਕੁਸ 16:16 ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣੀ ਸੀ ਨੇ ਉਹੀ ਸੱਚਾਈ ਸਿਖਾਈ। 'ਕਿਸਤੀ ... ਜਿਹਦੇ ਵਿਚ ਥੋੜ੍ਹੇ ਭਾਵ ਅੱਠ ਜਣੇ ਪਾਣੀ ਤੋਂ ਬਚ ਗਏ' (1 ਪਤਰਸ 3:20) ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਅਦ ਉਸਨੇ ਲਿਖਿਆ, 'ਇਹ ਬਪਤਿਸਮੇ ਦਾ ਨਮੂਨਾ ਹੈ ਜੋ ਹੁਣ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੀ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦੇ ਜੀ ਉੱਠਣ ਦੇ ਕਾਰਣ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਰੀਰ ਦੀ ਮੈਲ ਲਾਹੁਣੀ ਨਹੀਂ ਪਰ ਸ਼ੁੱਧ ਅੰਤਹਕਰਣ ਨਾਲ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਭਾਲਣਾ ਹੈ' (1 ਪਤਰਸ 3:21)।

ਕਈ ਕਾਰਣਾਂ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਆਇਤ ਬਚਾਏ ਜਾਣ ਲਈ ਸ਼ਰਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਬਪਤਿਸਮੇ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸਿਖਾਉਂਦੀ। (1) ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਨੂਹ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ 'ਪਾਣੀ ਤੋਂ' ਬਚਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਨਾ ਕਿ 'ਪਾਣੀ ਦੇ ਰਾਹੀਂ।' (2) ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਆਇਤ ਵਿਚ ਬਪਤਿਸਮੇ ਨੂੰ 'ਨਮੂਨਾ' ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। (3) ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਆਇਤ ਸਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ 'ਸਰੀਰ ਦੀ ਮੈਲ ਲਾਹੁਣੀ' ਦਾ ਅਰਥ ਪਾਪ ਧੋਣਾ ਹੈ।

(ਕਾਰਣ 1) ਨਾਲ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਆਇਤ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬੇੜੇ ਵਿਚ ਪਾਣੀ 'ਦੇ ਰਾਹੀਂ' (ਯੂ.: *dia*) ਬਚਾਏ ਗਏ ਸਨ ਨਾ ਕਿ ਪਾਣੀ 'ਤੋਂ।' ਬੇੜੇ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਬਚਾਇਆ ਕਿਉਂਕਿ ਖੁਦਾ ਨੇ ਪਾਣੀ ਭੇਜਿਆ ਸੀ। ਜੇ ਖੁਦਾ ਅੱਗ ਭੇਜ ਦਿੰਦਾ, ਤਾਂ ਬੇੜੇ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਚਾਅ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਣਾ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੜ ਕੇ ਮਰ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਉਹ ਬੇੜੇ ਵਿਚ ਪਾਣੀ 'ਦੇ ਰਾਹੀਂ' ਬਚਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਇਸਨੂੰ ਉਸ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਮਿਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਮਿਸਰ ਦੀ ਫੌਜ ਤੋਂ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮਿਸਰੀਆਂ ਨੂੰ ਡੋਬ ਦਿੱਤਾ ਸੀ (ਕੁਚ 14:13, 27-30)।

(ਕਾਰਣ 2) ਨਾਲ ਦਿੱਕਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 'ਨਮੂਨਾ' ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ *antitupon* ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ 'ਪ੍ਰਤੀਰੂਪ' ਹੈ। ਬੇੜੇ ਵਿਚ ਨੂਹ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਬਚਾਅ ਸਾਡੇ ਬਚਾਏ ਜਾਣ ਦਾ ਇਕ ਨਮੂਨਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਰੂਪ (ਹਕੀਕਤ) ਹੈ। ਬਪਤਿਸਮਾ ਹਕੀਕਤ ਭਾਵ ਪ੍ਰਤੀਰੂਪ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਰੂਪ ਬੇੜੇ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਚਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਬਪਤਿਸਮਾ ਹੁਣ ਸਾਨੂੰ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਅਸੀਂ ਪਾਪ ਤੋਂ ਬਚ ਕੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਥਾਂ ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਬੇੜੇ ਦੇ ਲੋਕ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਚੇ ਸਨ।

(ਕਾਰਣ 3) ਨਾਲ ਦਿੱਕਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਪਤਰਸ ਆਪ ਹੀ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਕਿ ਬਪਤਿਸਮਾ ਹੁਣ ਸਾਨੂੰ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਸਰੀਰ ਦੇ ਪਾਪ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਚਾਉਂਦਾ, ਆਪਣੀਆਂ ਹੀ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਾ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਾਕ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦਾ ਵਧੇਰੇ ਸੁਭਾਵਕ ਢੰਗ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਸਾਫ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਪਤਰਸ ਨੇ ਬਪਤਿਸਮੇ ਨੂੰ ਬਚਾਏ ਜਾਣ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਪਤਿਸਮੇ ਦਾ ਮਕਸਦ ਸਰੀਰ ਦੇ ਬਾਹਰੀ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਧੋਣਾ

ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਪਾਪਾਂ ਦੀ ਮਾਫ਼ੀ ਵਿਚ ਪਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ੁੱਧ ਅੰਤਹਕਰਣ ਲਈ ਖ਼ੁਦਾ ਅੱਗੇ ਸਾਡੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ।

ਟਿੱਪਣੀਆਂ

¹ਰੋਬਰਟ ਜੀ. ਬ੍ਰੇਚਰ ਅਤੇ ਯੂਜੀਨ ਏ. ਨਾਇਡਾ, *ਏ ਟ੍ਰਾਂਸਲੇਟਰ'ਜ਼ ਹੈਂਡਬੁੱਕ ਆਨ ਦ ਗੋਸਪਲ ਆਫ਼ ਮਾਰਕ* (ਨਿਊ ਯਾਰਕ: ਯੂਨਾਈਟਡ ਬਾਈਬਲ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼, 1961), 517. ²ਰਾਲਫ਼ ਪੀ. ਮਾਰਟਿਨ, *ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਸਟੈਂਡਰਡ ਬਾਈਬਲ ਇੰਸਕਲੇਪੀਡੀਆ*, ਸੰ. ਜਿਓਫ਼ਰੀ ਡਬਲਯੂ. ਬ੍ਰਿਮਿਲੇ (ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸੀਗਨ: ਵਿਲੀਅਮ ਬੀ. ਈਰਡਮੈਂਸ ਪਬਲਿਸਿੰਗ ਕੰ., 1986), 236. ³*questiones ad Marimum 1*. ⁴ਕੈਨਥ ਬੋਕਰ, ਸੰਪਾ., ਨੋਟਸ ਆਨ ਮਾਰਕ, ਦਿ NIV ਸਟਡੀ ਬਾਈਬਲ (ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸੀਗਨ: ਜੌਡਰਵਨ, 1995), 1528. ⁵ਜੇ. ਡੀ. ਡਗਲਸ, ਸੰਪਾ., *ਦਿ ਨਿਊ ਗ੍ਰੀਕ-ਇੰਗਲਿਸ਼ ਇੰਟਰਲੀਨੀਅਰ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ*, ਅਨੁ. ਰੋਬਰਟ ਕੇ. ਬ੍ਰਾਉਨ ਐਂਡ ਫ਼ਿਲਿਪ ਡਬਲਯੂ. ਕੰਫਰਟ (ਵ੍ਰੀਟਨ, ਇਲੀਨੋਇ: ਟਿੰਡੇਲ ਹਾਊਸ ਪਬਲਿਸਰਜ਼, 1993), 192.

ਬਪਤਿਸਮਾ ਖ਼ੁਦਾ ਵੱਲੋਂ ਹੈ ਜਾਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਵੱਲੋਂ?

ਯੂਹੰਨਾ ਨੇ ਖ਼ੁਦਾ ਦੀ ਪਛਾਣ “ਜਿਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਬਪਤਿਸਮਾ ਦੇਣ ਲਈ ਭੇਜਿਆ” ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕਰਾਈ (ਯੂਹੰਨਾ 1:33)। ਯਿਸੂ ਨੇ ਇਹ ਪੁੱਛ ਕੇ ਕਿ “ਯੂਹੰਨਾ ਦਾ ਬਪਤਿਸਮਾ ਕਿੱਥੋਂ ਸੀ, ਸੁਰਗ ਵੱਲੋਂ ਜਾਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਵੱਲੋਂ?” (ਮੱਤੀ 21:25) ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਯੂਹੰਨਾ ਦਾ ਬਪਤਿਸਮਾ ਖ਼ੁਦਾ ਵੱਲੋਂ ਸੀ।

ਲੂਕਾ ਨੇ ਵੀ ਬਪਤਿਸਮੇ ਨੂੰ ਖ਼ੁਦਾ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵਿਖਾਇਆ: “ਪਰ ਫ਼ਰੀਸੀਆਂ ਅਤੇ ਸਰੂਾ ਦੇ ਸਿਖਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਉਸ ਕੋਲੋਂ ਬਪਤਿਸਮਾ ਨਾ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣੇ ਲਈ *ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਜੁਗਤ ਨੂੰ* ਟਾਲ ਦਿੱਤਾ” (ਲੂਕਾ 7:30)।

ਫ਼ਰੀਸੀਆਂ ਨੂੰ ਬਪਤਿਸਮੇ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਦੀ ਸਮਝ ਆ ਗਈ ਅਤੇ ਉਹ ਪੁੱਛਣ ਲੱਗੇ, “ਜੇ ਤੂੰ ਨਾ ਮਸੀਹ ਹੈਂ, ਨਾ ਏਲੀਯਾਹ, ਨਾ ਉਹ ਨਬੀ, ਤਾਂ ਫਿਰ ਤੂੰ ਬਪਤਿਸਮਾ ਕਿਉਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈਂ?” (ਯੂਹੰਨਾ 1:25)। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਪਤਿਸਮੇ ਨੂੰ ਖ਼ੁਦਾ ਦੇ ਮਹਾਨ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਰਲਾ ਕੇ ਬਿਲਕੁਲ ਸਹੀ ਕੀਤਾ।